

ที่ กค ๑๐๐๘/๑๗๖๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจทางการเงินบางประเภทอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. เพื่อกำกับดูแลธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ

๒. ภายถ่ายสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ส่วนที่ ๓๘๒๖๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการแก้ไขหนี้สินของประชาชนรายย่อย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

๔. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจทางการเงินบางประเภทอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ.

๕. กรอบหลักการของการกำกับดูแลธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์

๖. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจทางการเงินบางประเภทอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ.

๗. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจทางการเงินบางประเภทอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. (ร่างพระราชกฤษฎีกา) เพื่อกำกับดูแลธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา รวมถึงสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และ (๔) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

๑.๑ ธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกรรมทางการเงินประเภทหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่ผู้บริโภคที่ต้องการซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์แต่ยังไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จะชำระราคาในคราวเดียวและเป็นธุรกิจที่ให้บริการแก่ประชาชนในวงกว้าง โดย ณ ไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๕ ยอดธุรกรรมคงค้างของการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์รวมแล้วมีประมาณ ๑.๘ ล้านล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๓ ของหนี้ครัวเรือน

ของประเทศ และประมาณ ๑ ใน ๓ ของยอดธุรกรรมดังกล่าวเป็นการให้บริการโดยผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินและมีใช้บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงิน (Non-bank) ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะในลักษณะเดียวกับ Non-bank ประเภทอื่น เช่น ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (Personal Loan) สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (Nano Finance) เป็นต้น ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประกอบกับการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๖ ต่อปี สูงกว่าสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อการอุปโภคและบริโภคประเภทอื่นที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๕.๑ ต่อปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ระดับหนี้ครัวเรือนของประเทศปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังไม่มีการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นการเฉพาะ

๑.๒ จำนวนเรื่องร้องเรียนจากการใช้บริการธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนที่ได้รับแจ้งจากประชาชนผ่านศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินของ ธปท. ระหว่างปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับธุรกรรมเช่าซื้อคิดเป็นร้อยละ ๘ ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์สูงถึงร้อยละ ๘๒ ของเรื่องร้องเรียนในกลุ่มธุรกรรมเช่าซื้อทั้งหมด โดยเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่เกี่ยวกับพฤติกรรมของพนักงานที่ให้บริการ ยอดหนี้หรืออัตราดอกเบี้ยไม่ถูกต้อง ปัญหาเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

๑.๓ ในต่างประเทศ มีการกำกับดูแลธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยหน่วยงานกำกับดูแลที่ครอบคลุมผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงินและ Non-bank

๑.๓.๑ ประเทศสหราชอาณาจักร: องค์การกำกับดูแลภาคการเงิน (Financial Conduct Authority) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลสถาบันการเงินในประเทศสหราชอาณาจักร มีอำนาจพิจารณาอนุญาตการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อ รวมทั้งกำกับดูแลและออกหลักเกณฑ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การเปิดเผยข้อมูล การกำหนดสิทธิของผู้เช่าซื้อ การร้องเรียน เป็นต้น เพื่อยกระดับธุรกิจดังกล่าวให้มีมาตรฐานและส่งเสริมให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเป็นธรรม

๑.๓.๒ ประเทศมาเลเซีย: ธนาคารกลางมาเลเซีย (Bank Negara Malaysia) ทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ประกอบการเช่าซื้อที่เป็นสถาบันการเงิน ในขณะที่ผู้ประกอบการเช่าซื้ออื่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าซื้อ (Hire Purchase Act)

๑.๔ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการกำกับการแก้ไขหนี้สินของประชาชนรายย่อย (คณะกรรมการแก้ไขหนี้ฯ) เสนอ โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) หรือร่วมกับ ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดหน่วยงานเพื่อเข้ามากำกับดูแลธุรกิจสินเชื่อหรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายสินเชื่อ (Credit) เพื่อให้ธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ คณะกรรมการแก้ไขหนี้ฯ ได้มีมติรับทราบความคืบหน้าในการตราร่างพระราชกฤษฎีกาที่ ธปท. และ สศค. ร่วมกันพิจารณาและจัดทำขึ้น โดย ธปท. จะเป็นหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ณ สิ้นสุดไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๕ ยอดธุรกรรมคงค้างของการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งมีจำนวน ๑.๘ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของหนี้ครัวเรือนทั้งหมด และธุรกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มการเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับจำนวนเรื่องร้องเรียนจากการใช้บริการดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากไม่มีการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นการเฉพาะโดยเร็ว ประชาชนอาจได้รับผลกระทบในวงกว้าง จึงมีความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อกำกับดูแลการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง

๓. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. สง.๖)

“มาตรา ๕ การประกอบกิจการใดที่มีลักษณะเป็นการระดมเงินจากประชาชนโดยการรับฝากเงินหรือโดยวิธีอื่นใด ให้สินเชื่อ หรือธุรกิจทางการเงิน หากกิจการนั้นมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมและมีได้มีกฎหมายที่ควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นการเฉพาะแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้การประกอบกิจการประเภทนั้นอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วน รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าวด้วยก็ได้”

๔. สาระสำคัญ

ร่างพระราชกฤษฎีกาฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้ธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ. สง.๖ และมีการควบคุมเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม และให้ประชาชนผู้ใช้บริการได้รับบริการที่เป็นธรรมยิ่งขึ้น โดยในการกำกับดูแล ธปท. จะมุ่งเน้นการกำกับใน ๒ ด้านหลักคือ (๑) ด้านการรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน ซึ่งจะมุ่งเน้นการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือนของประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และไม่เป็นการส่งเสริมให้ผู้บริโภคก่อหนี้สินจนเกินตัวโดยไม่จำเป็น และ (๒) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะส่งเสริมและดูแลให้ประชาชนได้รับบริการทางการเงินที่เป็นธรรม ได้รับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินอย่างโปร่งใสเพียงพอต่อการตัดสินใจ และสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินประเภทดังกล่าวด้วยเงื่อนไขและราคาที่เหมาะสม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) โดยสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาฯ และการดำเนินการตามกระบวนการเสนอร่างกฎหมายได้ ดังนี้

๔.๑ นิยามและขอบเขตการกำกับดูแล

๔.๑.๑ “การให้เช่าซื้อ” หมายความว่า การให้เช่าซื้อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อเป็นรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ (ร่างมาตรา ๓)

๔.๑.๒ “การให้เช่าแบบลีสซิ่ง” หมายความว่า การให้เช่ารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ในลักษณะที่เป็นสัญญาเช่าที่ทำให้เกิดการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่า ตามมาตรฐานบัญชีว่าด้วยสัญญาเช่า (Financial Lease) โดยผู้ให้เช่าจัดการรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามประสงค์ของผู้เช่า หรือเป็นรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ยึดได้จากผู้เช่ารายอื่น ทั้งนี้ ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาก่อนกำหนดฝ่ายเดียวไม่ได้ และเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า สิทธิในการซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้ให้เช่าและผู้เช่า โดยข้อสัญญาดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานบัญชีข้างต้น (ร่างมาตรา ๓)

๔.๑.๓ รถยนต์และรถจักรยานยนต์ หมายความว่า รถยนต์และรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ตามลำดับ (ร่างมาตรา ๓)

๔.๑.๔ ผู้ประกอบธุรกิจ หมายความว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อหรือประกอบธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิ่ง เป็นการค้าปกติ ทั้งนี้ ร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ไม่ให้ใช้บังคับแก่ (๑) สถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (๒) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (๓) ผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้นิติบุคคล และ (๔) นิติบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓ และ ๕)

๔.๑.๕ ให้การประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ. สง.๖ ตามที่กำหนดในร่างพระราชกฤษฎีกาฯ (ร่างมาตรา ๔)

๔.๒ หมวด ๑ การกำกับผู้ประกอบการธุรกิจ

๔.๒.๑ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจประกาศข้อมูลในเรื่องอัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนลด และค่าบริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น รวมทั้งข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อให้ประชาชนและลูกค้าที่มาติดต่อหรือใช้บริการทราบข้อมูลดังกล่าว และให้รายงานต่อ ธปท. ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด (ร่างมาตรา ๗)

๔.๒.๒ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจแจ้งและแสดงวิธีการและรายละเอียดในการคำนวณอัตราค่าบริการรายปี ซึ่งรวมถึงดอกเบี้ย ส่วนลด และค่าบริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นให้ประชาชนและลูกค้าทราบโดย ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดวิธีการคำนวณอัตราค่าบริการรายปีให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติได้ (ร่างมาตรา ๘)

๔.๒.๓ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติ เช่น การทำนิติกรรมหรือสัญญากับประชาชน ผู้บริโภค หรือลูกค้าในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นในเนื้อหาสาระ วิธีการคำนวณผลประโยชน์ หรือแบบสัญญา การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจ (ร่างมาตรา ๘)

๔.๒.๔ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ธปท. อาจกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) ดอกเบี้ยหรือส่วนลด (๒) ค่าบริการ (๓) เงินมัดจำ (๔) หลักประกัน (๕) ผลประโยชน์ที่อาจเรียกได้จากการทำธุรกรรม และ (๖) เบี้ยปรับที่อาจเรียกได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๔.๒.๕ ธปท. อาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เข้าซื้อหรือการให้เข้าแบบสืบซึ่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติ ตามประเภทของการประกอบธุรกิจ ประเภทของผู้ใช้บริการ หรือประเภทของสัญญาก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๔.๒.๖ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสถาบันวิชาชีพที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบ และ ธปท. อาจกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจส่งรายงานหรือข้อมูลไม่ว่าในรูปสื่อใด ๆ หรือแสดงเอกสารใดตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่ ธปท. กำหนด (ร่างมาตรา ๑๓ และ ๑๔)

๔.๒.๗ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจของ ธปท. ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดเก็บข้อมูล บัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สิน ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

๔.๓ หมวด ๒ การตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจ

ให้ ธปท. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน ธปท. หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจการ เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของผู้ประกอบการธุรกิจ ตลอดจนลูกหนี้และบุคคลที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบการธุรกิจนั้น โดยผู้ตรวจการมีอำนาจหน้าที่ในการ (๑) สั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของผู้ประกอบการธุรกิจ (๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจ (๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามร่างพระราชกฤษฎีกา และ (๔) เข้าไปตรวจสอบการดำเนินงานในสถานที่ประกอบกิจการของลูกหนี้หรือสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ประกอบการธุรกิจกระทำความผิดโดยทุจริตในการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ ให้ผู้ตรวจการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๖ และ ๑๙)

๔.๔ หมวด ๓ การแก้ไขการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจ

๔.๔.๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจ กรรมการ หุ้นส่วน ผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการได้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามร่างพระราชกฤษฎีกา หรือข้อกำหนดหรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งร่างพระราชกฤษฎีกา ให้ ธปท. มีอำนาจในการ (๑) มีหนังสือเตือนไปยังผู้ประกอบการธุรกิจหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ระงับการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือให้ปฏิบัติตามร่างพระราชกฤษฎีกา และ (๒) มีคำสั่งห้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือให้ปฏิบัติตามร่างพระราชกฤษฎีกา หรือข้อกำหนดหรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งร่างพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๒๐)

๔.๔.๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน เช่น กรณีผู้ประกอบการธุรกิจฝ่าฝืนคำสั่งตามข้อ ๔.๔.๑ ให้ ธปท. มีอำนาจในการ (๑) มีคำสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจแก้ไขการดำเนินงาน และ (๒) มีคำสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

๔.๕ หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

๔.๕.๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามร่างพระราชกฤษฎีกาฯ หรือข้อกำหนดหรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ต้องระวางโทษโดยอ้างอิงจาก พ.ร.บ. สง.ฯ ทั้งนี้ หากมิได้มีการฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบปรับภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่ ธปท. พบการกระทำผิดหรือภายใน ๕ ปี นับแต่วันกระทำผิด เป็นอันขาดอายุความ (ร่างมาตรา ๒๒ - ๒๖)

๔.๕.๒ ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อผู้ตรวจการ ชัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจการ ถอน ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายซึ่งผู้ตรวจการได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งนั้น ๆ หรือทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ๆ อันผู้ตรวจการ ได้ยึดอายัด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐาน หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ต้องระวางโทษโดยอ้างอิงจาก พ.ร.บ. สง.ฯ (ร่างมาตรา ๒๗ - ๓๑)

๔.๕.๓ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของผู้ประกอบการใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายและนำข้อมูลดังกล่าวไปเปิดเผย และผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้ประกอบการโดยเหตุที่จำเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ หุ้่นส่วน หรือเป็นพนักงาน และเปิดเผยความลับนั้นที่จะก่อความเสียหายให้แก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษโดยอ้างอิงจาก พ.ร.บ. สง.ฯ (ร่างมาตรา ๓๒ - ๓๕)

๔.๕.๔ ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีจำนวนสามคน โดยอย่างน้อยต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหนึ่งคน และเมื่อคณะกรรมการได้ทำการเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๓๖)

๔.๖ การดำเนินการตามกระบวนการเสนอร่างกฎหมาย

ธปท. ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยสรุปการดำเนินการได้ ดังนี้

๔.๖.๑ การรับฟังความคิดเห็น

ในการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ธปท. ได้จัดรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้ (๑) วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ กับสมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยและสมาคมสิสซึ่งไทย (๒) วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ กับสภาองค์กรของผู้บริโภค และ (๓) วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ กับสมาคมสิสซึ่งไทย นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชน (Public Hearing) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมายและเว็บไซต์ของ ธปท. โดยมีผู้เข้าร่วมให้ความเห็นจำนวน ๓๖ ราย โดย ธปท. ได้มีการนำความเห็นและข้อสังเกตจากการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ตามที่เสนอแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

ทั้งนี้ ธปท. ได้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ และ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เพื่อร่วมกันกำหนดขอบเขตและหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบสิสซึ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ให้มีความครบถ้วนสอดคล้องกัน โดยไม่เป็นภาระต่อผู้ประกอบการธุรกิจมากเกินไป

๔.๖.๒ การจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย

ธปท. ได้จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) เพื่อชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย ผลกระทบและประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นต่อ เศรษฐกิจ สังคม และประชาชนอย่างรอบด้าน รวมถึงรายงานความพร้อมของหน่วยงานกำกับดูแลในการบังคับใช้ กฎหมาย รวมทั้งในส่วนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ประกอบการและผู้ให้บริการทางการเงินที่ได้รับผลกระทบ จากการกำกับดูแลธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในอนาคต

๕. ข้อเสนอกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีการให้บริการแก่ประชาชนในวงกว้าง ปริมาณธุรกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและระดับหนี้ครัวเรือน ประกอบกับในปัจจุบัน ยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าว เป็นการเฉพาะ โดยเฉพาะในด้านการรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงินและการคุ้มครองผู้บริโภคในแง่ของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ รวมทั้งการคิดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกา ตามข้อ ๔ เพื่อให้ ธปท. กำกับดูแลธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ เห็นควรให้ ธปท. และ สคบ. ร่วมกันหารือเพื่อกำหนดแนวทางให้เกิดความเท่าเทียมในการกำกับดูแลผู้ประกอบการภายใต้ร่างพระราชกฤษฎีกา และผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของ สคบ. นอกจากนี้ เพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกา ธปท. อาจพิจารณากำหนดแนวทางในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กองนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๘๙
โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๗๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saranwutt@fpo.go.th